

D ů v o d y:

Podle § 296 obč. zák. pokládá se dobytek, patřící k nemovitému statku, za příslušenství statku, pokud ho je zapotřebí k dalšímu řádnému provozu hospodářství. Zákon klade tedy váhu na to, aby dobytek, má-li býti považován za příslušenství nemovitosti, sloužil jejím hospodářským účelům. S tohoto hlediska nezáleží pak na tom, zda vlastník usedlosti a dobytka k ní patřícího na usedlosti sám hospodaří nebo zda hospodaření přenechal někomu jinému, neboť i v tomto posledním případě zůstává dobytek příslušenstvím nemovitosti, je-li ho podle § 296 obč. zák. zapotřebí k dalšímu řádnému provozování hospodářství. Nelze proto souhlasiti s rekursním soudem, pokud vychází z názoru, že zabavená dobytčata nejsou příslušenstvím hospodářství, patřícího spoluvlastnický dlužníku Františku P-ovi již z toho důvodu, že dlužník na usedlosti sám nehospodaří a že tedy on sám k řádnému provozu hospodářství nepotřebuje dobytka. Přes to však nelze dovolacímu rekursu dlužníkovu vyhověti. Podle spisů okresního soudu ve V. byla dne 25. září 1934 povolena exekuce vnucenou dražbou spoluvlastnických podílů nemovitostí patřících dlužníku Františku P., a při odhadu vykonaném v tomto dražebním řízení dne 20. listopadu 1934 — tedy v době, kdy už bylo v mobilární exekuci, vedené proti povinnému, provedeno zabavení dobytčat, — bylo v odhadním protokolu výslovně uvedeno, že k usedlosti nepatří žádný živý inventář. V usnesení ze dne 18. května 1935, jímž byli účastníci dražebního řízení vyrozuměni o výsledku odhadu, byly sice jako inventář dražených nemovitostí uvedeny také jedna kráva a jedno tele, ale usnesením ze dne 8. srpna 1935 opravil pak exekuční soud hořejší své usnesení potud, že se vylučují jako inventář kráva a tele, ježto byly v dřívějším usnesení uvedeny omylem. Také v dražební vyhlášce nejsou zabavená kráva a jalovice uvedeny jako příslušenství dražených nemovitostí. Neuznal-li tudíž exekuční soud v tomto dražebním řízení, v němž mohl u příležitosti odhadu nejlépe posouditi, které věci jsou příslušenstvím nemovitostí podle §§ 294 a násl. obč. zák., zabavená dobytčata za příslušenství nemovitostí, patřících spoluvlastnický dlužníkovi, — který nyní navrhuje zrušení mobilární exekuce ohledně obou dobytčat právě z toho důvodu, že jsou příslušenstvím těchto nemovitostí, — nepochybil rekursní soud, uznal-li, že dobytčata nejsou příslušenstvím nemovitostí.

Čís. 15035.

K § 170 čís. 5 ex. ř.

Předpis § 170 čís. 5 ex. ř. se nevztahuje na věcná práva v pozemkové knize nezapsaná. Tato práva nezanikají exekuční dražbou, věděl-li o nich vydražitel nebo alespoň mohl-li o nich věděti.

(Rozh. ze dne 12. března 1945, Rv II 119/34.)

Žalobě na zjištění, že žalobkyni přísluší z důvodu vydražení nemovitosti služebnost chůze a cesty po pozemkových parcelách, vlastnický

patřících žalovaným, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Držby práv se nabývá jejich výkonem na vlastním jméně (§ 312 obč. zák.) a jest tudíž třeba jednak výkonu práva a jednak vůle držitelské, t. j. vůle vykonávati obsah dotčeného práva jako vlastního. Žalobkyně, pokud se týče její předchůdci jezdili a chodili jako vlastníci mlýna v B. po sporné parcele od nepamětných dob až do doby poslední, aniž byli žádali majitelů této parcely o dovolení, nebo za to něco platili, a to proto, že cesty té potřebovali a potřebují pro svůj mlýn, ježto jiné cesty nemají, po které by se považovali za oprávněny jezdit z mlýna do B. a zpět. Z toho plyne, že žalobkyně, pokud se týče její předchůdci, vykonávali sporné právo služebnosti po uvedené cestě jako vlastníci mlýna, tedy jako své právo za účelem soukromohospodářské potřeby mlýna a že nejezdili a nechodili po sporné cestě ani obmyslně ani tajně a rovněž ne jako po cestě veřejné. Ježto uvedené právo služebnosti ve vlastním jméně ve prospěch mlýna v B. vykonávali žalobkyně, pokud se týče její předchůdci, nepřetržitě po dobu více jak třiceti let, nabyla žalobkyně vydržením sporné služebnosti (§§ 480 a 1470 obč. zák.), ač nepozbyla-li služebnosti té tím, jak za to mají žalovaní, že předchůdce žalovaných Emil L. nabyl sporné cesty roku 1903 v exekuční dražbě. Avšak i tu je přisvědčiti názoru nižších soudů, že žalobkyně uvedené služebnosti nepozbyla. Při sporné služebnosti jde o neknihovní věcné právo, nepodléhající přihlášce podle § 170 čís. 5 ex. ř. Přihlížeti jest proto k ustanovení § 1500 obč. zák., podle něhož zanikají práva vydržená, ale z pozemkové knihy nezřejmá, když ten, kdo převedl jimi zatíženou nemovitost na sebe, jedná v důvěře v knihy veřejné, t. j. o břemenu nevěděl, ani o něm při obvyčejné opatrnosti nemohl nabýti vědomosti. Nezanikají tedy vydržená, ale v pozemkové knize nezapsaná práva, ani exekuční dražbou, když vydražitel o nich věděl nebo věděti mohl. Otázka, zda jde o takovou nezaviněnou nevědomost, jest otázkou právní. Kupoval-li Emil L. v exekuční dražbě nemovitosti, bylo jeho povinností, by při tom jednal s dbalostí a obezřetností, která od každého při obvyčejných schopnostech může býti požadována (§ 1297 obč. zák.). Bylo proto jeho povinností jako pečlivého hospodáře, by nejen pozemky, jež v exekuční dražbě chtěl koupiti, na místě si prohlédl, ale také, by nahlédl do pozemkové mapy. Kdyby tak byl učinil, byl by seznal, že sporná cesta přiléhá na jedné straně k veřejné obecní cestě do B., na druhé straně pak k soukromé cestě statkáře S., za níž opět následuje obecní veřejná cesta. Kdyby tudíž byl Emil L. do knihovní mapy se podíval a spornou cestu na místě samém si byl náležitě prohlédl, nemohlo mu ujíti, že sporné cesty musí vlastníci mlýna v B. nezbytně používati k jízdě a chůzi do B. a zpět a je nerozhodno, zda je také viděl jezdit. Nejednal proto Emil L. při exekuční koupi s potřebnou opatrností, tato jeho neopatrnost jest příčinou neznalosti skutečného stavu a nemůže se dovolávati důvěry

v knihy veřejné, když důvodně jest za to míti, že při zachování povinné opatrnosti byl by mohl a musil seznati, že knihovní stav se nesrovnává se skutečným stavem.

Čís. 15036.

Pensijní pojištění.

Kancelářští zaměstnanci podléhají pensijnímu pojištění již svojí příslušností k této skupině; netřeba, aby konali práce převážně duševní. Pojem prací kancelářských.

(Rozh. ze dne 12. března 1936, Rv II 925/35.)

Žalobce přednesl, že byl ve službách žalované od 4. března 1919 do 19. prosince 1933 a ač podléhal od 4. března 1919 pensijnímu pojištění podle § 1 zák. č. 89/20 a zák. č. 26/29 Sb. z. a n., nebyl žalovanou k pensijnímu pojištění přihlášen. Jest narozen dne 11. listopadu 1875 a překročil tudíž 55. rok svého věku. Poněvadž jest rok bez zaměstnání, měl by, kdyby byl býval přihlášen, proti pensijnímu ústavu nárok na důchod podle § 20 č. 2 zák. č. 117/34. Podle platu byl by býval ve smyslu § 4 zák. č. 26/29 zařazen do 6. třídy a podle § 21 by mu příslušel základní důchod 3.600 Kč a za 178 příspěvkových měsíců příspěvek po 25 Kč, tedy dalších 4.450 Kč, tedy celkem 8.050 Kč ročně, čili 670 Kč 83 h měsíčně, o které ho žalovaná poškodila tím, že ho, ač k tomu byla povinna, k pensijnímu pojištění nepřihlásila. Domáhá se proto placení renty v této výši. N i ž š í s o u d y zamítly žalobu, majíce za to, že žalobce vzhledem k pracím, jež u žalované konal, nepodléhal pojistné povinnosti.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Žalobce byl zaměstnán v podniku žalované firmy v době od 4. března 1919 do 19. prosince 1933. Pro jeho pojistnou povinnost přicházely by tedy v úvahu zákony ze dne 16. prosince 1906 č. 1 ř. z. z roku 1907 v doslovu novely ze dne 25. června 1914 č. 138 ř. z., zákon ze dne 5. února 1920 č. 89 Sb. z. a n. a konečně zákon ze dne 21. února 1929 č. 26 Sb. z. a n. Podle zákona č. 89/20 Sb. z. a n. podléhají pojistné povinnosti mimo jiné i zaměstnanci, kteří vykonávají převážně duševní práce anebo k pracím jiných osob pravidelně dozírají (§ 1 odst. 2 a), a zaměstnanci v kancelářích, písmárnách, obchodech, skladech, dopravních a jiných podnicích, kteří vykonávají kupecké nebo jiné vyšší služby ve smyslu zákona č. 20/10 ř. z. (§ 1 odst. 2 b). Zákon č. 26/29 stanoví pojistnou povinnost pro určité skupiny zaměstnanců, zvláště pro kancelářské zaměstnance vůbec, vyjímajíc osoby zaměstnané čištěním, úklidem, hlášením návštěv a posílkami, rozmnožováním písemností pouze cestou chemickou nebo mechanickou nebo podobnými pracemi (§ 1 č. 2)